

16.11.2021

Dnro H 00191/21

Eduskunnan hallintovaliokunnalle

Asia: Lausunto hallituksen esityksestä laiksi arpajaislain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 135/2021 vp)

Viite: Lausuntopyyntö 15.10.2021

Valiokunnan kokous: 17.11.2021 klo 11:15

Eduskunnan hallintovaliokunta on pyytänyt markkinaoikeudelta kirjallista asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä arpajaislain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 135/2021 vp).

Markkinaoikeus esittää kirjallisena asiantuntijalausuntonaan kunnioittaen seuraavan.

Esityksessä ehdotetaan toteutettavaksi hallitusohjelman mukainen arpajaislain uudistus rahapelipolitiikan tavoitteiden varmistamiseksi. Esityksessä ehdotetaan arpajaislakiin lisättäväksi muun ohella säännökset hallinnollisen seuraamusmaksun määräämisestä arpajaislain vastaisesta markkinoinnista. Lisäksi esityksessä ehdotetaan tehtäväksi arpajaislain muutosten johdosta välttämättömät muutokset muun ohella oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annettuun lakiin.

Markkinaoikeuden näkökulmasta olennaisin esitykseen sisältyvä ehdotus liittyy ehdotukseen lisätä arpajaislakiin säännökset hallinnollisen seuraamusmaksun määräämisestä arpajaislain vastaisesta markkinoinnista sekä siihen, että toimivalta seuraamusmaksun määräämisen osalta kuuluisi markkinaoikeudelle Poliisihallituksen esityksestä.

Markkinaoikeudella ei ole huomauttamista esitykseen edellä mainitulta osin.

Kuten esityksessä tuodaan esiin, niin toteutuessaan edellä mainittu ehdotus tulisi merkitsemään sitä, että arpajaislain mukaisten seuraamusmaksuesitysasioiden käsittely markkinaoikeudessa olisi eriytettävä muita seuraamuksia koskevien asioiden käsittelystä sekä käsiteltävä eri prosessijärjestyksessä. Tämä ei sinänsä ole mitenkään erinomainen ratkaisu sen paremmin asianosaisten kuin markkinaoikeudenkaan kannalta. Ehdotetulle ratkaisulle ei, kuten esityksessäkin tuodaan esiin, ole kuitenkaan käsillä olevassa tilanteessa vaihtoehtoja, kun otetaan huomioon erityisesti viimeaikainen perustuslakivaliokunnan lausuntokäytäntö.

Vaikka markkinaoikeudella ei sinänsä ole huomauttamista edellä mainitun osalta, markkinaoikeus haluaa käsillä olevassa yhteydessä kiinnittää kuitenkin huomiota esityksen vaikutusten arviointiin markkinaoikeutta koskien.

Esityksessä esitetään eräänlaisena vaikutuksia markkinaoikeuteen koskevana kokonaisarviona, että ”[e]sityksellä ei kuitenkaan arvioida olevan huomattavia resurssivaikutuksia markkinaoikeuteen”.

Markkinaoikeus toteaa tämän osalta ensinnäkin, että esityksessä ei lainkaan tarkemmin määritellä, mitä siinä viitatuilla huomattavuudella oikein tarkoitetaan.

Toiseksi ainakin markkinaoikeudelle jää jossain määrin epäselväksi, mihin edellä selostettu esityksessä esitetty kokonaisarvio ylipäätään perustetaan.

Viimeksi mainitun osalta on nimittäin huomattava, että esityksessäkin toisaalta nimenomaisesti tuodaan esiin se, kuinka markkinaoikeus tällä hetkellä käsittelee useita erityyppisiä seuraamusmaksuasioita, joita voivat poiketa sisällöltään ja resurssivaikutuksiltaan huomattavasti toisistaan.

Nyt kysymyksessä olevien seuraamusmaksuasioiden osalta esityksessä ei kuitenkaan esitetä edes jonkinlaista lukumääräistä vaihteluväliä arpajaislain mukaisten seuraamusmaksuasioiden vuosittaisesta lukumäärästä, eikä myöskään arviota siitä, minkälaisiksi mainitut markkinaoikeudessa käsiteltävät arpajaislain mukaiset seuraamusmaksuasiat tulevat muodostumaan.

Jussi Karttunen
markkinaoikeuden ylituomari